

mel i sucre

O.C.B. SANT JOAN

MAIG de 1988

Nº 95

Entrevista a:

CLIMENT PICORNELL

Les Coves dels HAMS

L'Avenc de SON POU

Es culte el nostre Poble?

A QUEST NUMERO HI T OBAR U .-

- Notícies locals, del que succeeix al poble fins a l'hora de tancar el número, per l'equip de redacció.
- Ajuntament, resum del ple ordinari celebrat a la Sala de la Casa de la Vila el dia 27 de Maig, per Joan Sastre Joan.
- Conversa amb Climent Picornell Bauzà, per Arnau Company i Mateu Sastre Joan.
- Mel i sucre , dolcet, dolcet, pel nostre col.laborador Joan Bauçà.
- Coves, breus explicacions orientatives sobre les coves dels Hams (port de Manacor), cova de Cal Pesse (port de Pollença) i cova dels Coloms o avenc de Son POU (Santa Maria), pel covers santjoaners.
- Es culte el nostre poble, breus comentaris per Miquel Company Florit.
- Comunicats polítics.
- Encreuat, per Joan Sastre Joan.
- Mes de Maig, mes de Maria, poema de Bàrbara Matas Sastre.
- AUMASA ? AUMERDA !!, sobre el autocars de línea del nostre poble, per Mateu Sastre Joan.
- La badia de Palma, zona nuclear, sobre la problemàtica nuclear devora la capital, per Mateu Sastre Joan.

MEL I SUCRE, 95 Maig 1.988. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

COBERTA .-

CONTRACOBERTA .- Representació dels "quintos" 88 i dos sonadors per a cantar panades.

LOCAL SOCIAL .- Casa de Cultura de la Vila

Tothom que vulgui col.laborar que faci de veure algú de l'equip de treball i que li entregui els originals abans del dia 20 del mes en curs.

TIRADA ACTUAL .- 300 exemplars

IMPRIMEIX .- Edicions Manacor

DIPOSIT LEGAL .- 49 - 1.983

NOTA .- S'adverteix als possibles lectors de Mel i Sucre, que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris pot ferir la sensibilitat dels esperits poc acostumats.

Avís

Tothom qui vulgui tirar papers antics, llibres o tot el que faci olor a paper vell, ho podria dir a qualcú de l'equip de *Mel i Sucre*.

--- Les premonicions del nostre ajuntament pel Quat Diumenge de fa dos anys s'han vist a la fi complides: el dia 12 dematí a la façana principal de l'edifici del centre sanitari del nostre poble aparegué una grossa i polèmica pintada, que fa referència a la residència de la metgesa titular i a les seves relacions personals amb el batle.

--- La premsa illenca de dia 11 mencionava la detenció de tres persones a llucmajor (dues de 17 any i naturals de Manacor i una altra de 27, natural de Santa Margalida). Les trobaren "in fraganti" pels corrals d'aquell municipi, i passant d'un a l'altre accedien a les vivendes de tota l'illeta, per tal de robar doblers en efectiu.

Aquest procediment de robatori s'assembla molt a l'utilitzat pels lladres al nostre poble.

--- Ben prest l'aigua corrent arribarà a l'escola, i així s'acabarà el tragí de camionades.

--- Dia 22 fou Cinquagema. Hi hagué el maratí de Sant Joan, tothom que volgué se pogué escrivir de córrer; i com que no haguéssin conectat els altaveus de l'ajuntament els qui no els interessava pogueren fruit d'un silenci que altres anys no era possible. Com mentres les carreres estaven en apogeu dues ales voladores amb dues persones passaren per damunt el nostre poble.

--- Han començat les obres de la residència de la Tercera Edat al solar situat devora la plaça del Camp. Una excavadora enfondí els terrenys.

--- El M.J.C.P (Mòviment de Joves Cristians dels Pobles) montà una exposició a la Plaça Nova relacionada amb les activitats realitzades per l'esmentat grup; també veren un vídeo i ballaren. El motiu era dar-se a conèixer a la gent. A l'horabaixa, a la missa de Consolació, hi participaren activament i en feren de les seves.

--- Dimarts dia 10 fou el darrer dia que els mestres del col·legi públic de Sant Joan feren vaga. La conflictivitat entre el M.E.C i els professors d'E.G.B. acabà com la processó de Maria.

--- El diari Mallorca publicà un article sobre el nostre poble. El motiu del qual fou el tan murmurat canvi de noms de carrers i places de la nostre vila.

--- Aquest mes s'ha complit el 50 aniversari de l'embarcament de les tropes mallorquines destinades al front de l'Ebre durant la Guerra Civil.

També aquest mes fa 20 anys d'aquell Maig francès, on els estudiants i treballadors sortiren al carrers demanant entre altres coses, la imaginació al poder, fora dictadures, ..

--- Al manco per dues vegades durant el mes han sobrevolat el nostre poble reactors militars. Si passassin per casualitat i fent exercicis rutinaris de maniobres o de reconeixement, encara se podria acceptar (qui remei i). Però un les veu fer passades rasants i repetitives. No és estrany que desiera hi hagi accidents: si només es matassin ells va bé, però lo fotut és que moltes vegades reben els innocents, com aquells de Madrid que sense haver fet mal mai a ningú, a les cinc de la matinada veren com caseva era assaltada pels policies especialitzats ...

--- Hi ha gent jove del nostre poble que se dedica a fer brusques. N'hi ha que les agrada l'interior de la població provant-se a veure qui fa més via; altres prefereixen el camp de futbol, provocant les ires (i amb motiu) del responsable dels entrenaments dels al.lots, ja que el trispol, degut a les derrapades i frenades no està en bones condicions.

--- Hi ha gent que està enfadada amb le nostre batle. Així ho podem deduir si llegim una carta al diari escrita durant aquest mes per un santjoaner i dirigida al president de la Corporació.

--- Ben prest hi haurà oposicions per a cobrir la plaça vacant que deixarà el Celador de l'a-juntament. Aquest se jubilarà abans d'acabar l'estiu. Alguns membres del tribunal ja estan avisats.

--- Les jugadores de voleibol de Sant Joan s'han proclamat per vuit anys consecutius campiones de Balears de la seva categoria. D'aqueixa marxa hauran d'inscriure el seu nom al llibre del Guinness. Se veu que el nostre és un poble esportista a matar, marató, bicicletes,... llàstima que la gent no prengui més afició a l'esport no competitiu.

--- L'equip de redacció Mel i Sucre està tot gojós !! Per una part s'han presentat dos treballs al concurs Periodístic de Premsa Forana, i per altra part la secció Notícies Locals de l'esmentada revista ha creat escola. Això és el i no va més !.

--- El temps ha anat desbaratat aquest mes:

. Dia 6 el cel se cobrí d'una boira vermellosa. Era que tenia partícules en suspensió d'arena sa-hariana. Lo endemà dematí, sense haver plogut, es deposità en terra tota aquella pols (terra roja), i les dones ja són partides a agranar la carrera.

. Dia 11 i 12 una pluja quasi constant i persistent (a certs indrets caigueren més de 60 mm d'ai-gua) i a vegades tormentosa, provocà que els sembrats de foravila s'ajeguessin.

. Dia 23 tornà ploure, contabilizant-se uns 30 mm de pluja, i va fer fred. Enguany se veu que vol fer tenir ver allò de "fins a 70 d'abril no te llevis un fil"

. Amb tot aquest endiumenjat hi ha hagut una passa de constipats i angines.

--- Altre temps (no massa llunyà) durant aquest mes es celebrava per tot arreu el mes de Ma-ria, cantant diàriament allò de " Oh Maria " o " Con flores a Maria .. "

--- Diumenge dia 8 a l'ofici de les onze i mitja del matí reberen el primer combregament els nins i nines de la nostra població (altres ho feren per lliures la resta dels diumenges del mes). El dia 15 hi hagué una festa a Consolació per aquests nins de primera comunió inclòs dins els actes que commemoren l'any Marià.

--- Dia 16 del present els professors d'E.G.B/ votaren per saber si els sindicats havien de ra-tificar el preacord amb el M.E.C. Els resultats d'aquest referèndum sotiren negatius. Per això les co-ses estan com abans,... se demana la dimisió d'En Maravall.

--- S'està ampliant la xarxa telefònica del nostre poble. Reforcen les línes exteriors i mol-tes cases connecten per poder posar el seu corresponent aparell.

--- Organitzat pel club d'Esplai de Sant Joan, diumenge dia 29 tingué lloc una excursió a peu de Santa Maria a Orient (prèviament s'havia anat amb autocar a Santa Maria), passant per l'avenc de Son Pou. Els covers de la vila que s'hi havien apuntat, entraren i sortiren de l'avenc pel lloc més difícil, o sia pel forat de la bòveda situat a 41 m del trispol de la cova.

--- Els mateixos covers atravessen una època de molta activitat:

- En dues vegades exploraren totalment la cova de Cal Pessó al port de Pollença, molt prop de les ruïnes talaiòtiques de Bocchoris. El recorregut total de la cova són uns 750 m amb un desnivell d'uns 25 m, però dins una de les sales hi ha un avenc pels quals s'hi amollaren arribant a un desnivell de quasi 100 m (contats des del forat d'entrada, el pou en sí en té uns 70 m)

- Un altre dia començaren l'exploració de la cova de Les Rodes a Cala Sant Vicenç. Aquesta és una mescla de cova i torrent subterrani, que quasi tot l'any raja.

--- El camí de Calicant i fins a Son Burgues ja no pareix el mateix ja que l'han acabat d'asflatar.

--- Dilluns dia 16 els professors d'E.G.B. votaren per saber si els sindicats havien de ratificar el preacord amb el M.E.C.. Els resultats del referèndum foren negatius, per això les coses estan com abans: enfrontament entre mestres i ministeri; se demana la dimissió del ministre.

--- Quatre autocars dugueren a passejar els pensionistes del nostre poble per diferents indrets de l'illa. A dinar a Galdent i de visita al cultiu de xampinyons de Porreres.

--- Diumenge dia 22, Ràdio - 1 oferí un programa referent al nostre poble. En el qual hi sortiren entrevistats una sèrie de personatges de Sant Joan.

--- La M.D.I. entre altres ha fet una pintada al Carrer " Caídos por Dios y por la Patria ".

--- El ball dels "quintos " d'aquest any, que havia de tenir lloc el divendres dia 27, acabà com la processó de Maria. Quan ja se tenia tot l'equip de megafonia montat se foté a ploure dues hores, aigua de canal, i quan se volgueren posar a sonar els músics s'enrampaven. Al cap d'estones de discutir decidiren suspendre l'actuació. Havien de sonar, entre altres, Los Ronaldos.

--- El dia del corpus, dia 2 de Juny, tingué lloc el moto-cross de Binifarda, puntuable pel campionat de Balears. Feien pagar 300 pts.

--- A l'horabaixa del mateix dia, i com ja és costum d'altres anys tingué lloc la típica processó pels principals carrers de la vila, on per en terra se depositen flors moments abans de passar la comitiva.

--- Pel diumenge dia 5 de Juny i organitzada pel M.J.C.P. hi ha prevista una excursió al Teix

--- Un punt de l'orde del dia d'un Ple del Parlament Balear era la Policia Rural. El grup parlamentari d'A.P. està a favor, però el P.S.O.E. s'oposa. A aquesta reunió entre el públic assistent hi havia el nostre batle.

--- Recordam que pel mes d'octubre el Mel i Sucre arribarà al número 100. Per tal esdeveniment l'equip de redacció demana ajuda a tothom, per tal de fer-ne una revista sonada

Ajuntament

Resum de la Sessió Ordinària celebrada divendres dia 27 de maig.

La Sessió va començar quan mancava un quart d'hora per les deu del vespre, no va assistir el regidor Francesc Bover Gelabert.

1.- Lectura i aprovació, si pertoca, de l'esborrall de l'acta de la sessió anterior.

A l'esborrall de l'acta de la sessió celebrada dia 12 d'abril no hi va haver cap objecció, de manera que va ser aprovat per unanimitat.

2.- Decrets de l'alcaldia.

Cumplimentant una de les normatives de la Llei de Règim Local secretaria va donar lectura a les Resolucions dictades per l'alcaldia des de la darrera sessió ordinària fins a la present.

3.- Designació del Regidor Delegat de Sanitat.

Secretaria va comunicar al Consistori que el batle havia dictat un decret designant el regidor Arnau Gayà Mayol com a Delegat de Sanitat. Tots els assistents es donaren per assabentats.

4.- Petició d'inclusió d'un projecte per la construcció d'una pista de tennis amb vestuaris, dins el Pla d'Equipaments Esportius per 1.988.

Es va acordar sol·licitar l'inclusió d'aquest projecte dins l'esmentat Pla. En cas de dur-se a terme el projecte, aquesta pista estarà ubicada a l'actual *Parc infantil*, al carrer «Calle Caídos por dios y por la patria». El projecte està redactat per Llorenç Gili Flaquer, i puja un total de 6.585.801 ptes, i si s'accepta la seva inclusió dins el Pla d'Equipaments Esportius 1.988 serà finançat a parts iguals entre l'Ajuntament, la Comunitat Autònoma i el Consell Insular.

5.- Adhesió a l'establiment del Servei Mancomunat de Policia Rural.

Presidència va informar d'una sèrie de reunions que han anat fent els representants dels municipis integrants a la *Mancomunitat del Pla de Mallorca* per tal d'intentar la creació d'aquest cos. Posteriorment es va donar lectura al dictàmen de la Comissió d'Interior, que va sol·licitar al Ple que es manifestés a favor de la creació del servei, segons el projecte presentat per la *Mancomunitat*. El consistori en ple va acordar que la nostra vila s'adherís al projecte en qüestió.

Joan Sastre (P.S.M.) va voler deixar constància que la seva adhesió estava condicionada a que no es creas un nou cos armat com la Guàrdia Civil o la Policia Nacional. També va dir que veia bé que aquets futurs Guàrdies Municipals Mancomunats anassin dotats de sprais i porres com a elements dissuasoris, però mai amb armes de foc.

6.- Pressupost General, i plantilla de personal, per 1.988.

Es va donar lectura al dictàmen de la Comissió d'Hisenda, i es va obrir un petit debat per aclarir petits detalls. El portaveu d'A.P. va dir que segons ell la partida dedicada a festes (uns 2.000.000 ptes. en total) hauria d'estar detallada amb el sub-pressupost de cada festa; i que referent a l'aument de la paga dels regidors no es pronunciaven.

Es va acordar per unanimitat aprovar el pressupost segons aquests ingressos i despeses:

DESPESES

Capítol 1.- Remuneracions del Personal	7.916.300 ptes.
Capítol 2.- Compra de bens corrents i serveis. . .	9.828.500 ptes.
Capítol 3.- Interessos	765.700 ptes.
Capítol 4.- Transferències corrents.	2.851.900 ptes.
Capítol 6.- Inversions reals	29.893.700 ptes.
Capítol 9.- Variació de passius financers.	<u>501.100 ptes.</u>
TOTAL DESPESES	51.757.200 ptes.

INGRESSOS

Capítol 1.- Imposts directes	8.726.000 ptes.
Capítol 2.- Imposts indirectes	3.042.800 ptes.
Capítol 3.- Taxes i altres ingressos	5.692.400 ptes.
Capítol 4.- Transferències corrents.	10.078.000 ptes.
Capítol 5.- Ingressos patrimonials	1.037.200 ptes.
Capítol 7.- Transferències de capital.	20.580.700 ptes.
Capítol 9.- Variació de passius financers.	<u>2.600.100 ptes.</u>
TOTAL INGRESSOS	51.757.200 ptes.

Aquest pressupost serà definitivament aprovat si no es presenta cap al·legació en contra durant el plaç d'exposició al públic.

Per poder afrontar el pagament de la permuta de finques per la construcció del local de Tercera Edat, i per tal de no haver-ho de fer tot d'una vegada, es va acordar també concertar un préstec de 2.600.000 ptes, amb l'entitat bancària "Sa Nostre", a un interès del 12'75%, a tornar en 5 anys. Es va acordar autoritzar al batle a fer aquesta operació.

També es va aprovar la plantilla de personal de l'Ajuntament, fora variació respecte de l'any passat, es a dir: Secretari, Auxiliar Administratiu, Auxiliar d'Administració General, Auxiliar de Policia Local, i Saig-Ordenança.

7.- Precs i Preguntes.

- El delegat de Cultura J.Sastre va donar a conèixer al Ple les peticions de subvencions per part del Club de Voleibol, Pe·a Ciclista i Asociación de Padres de Alumnos. J.Sastre es va mostrar partidari de mantenir la concessió d'ajudes a diverses entitats locals, conforme a les seves activitats, i determinant uns màxims per cada una. El portaveu d'A.P. va criticar el sistema de tramitació de les sol·licituts, i va demanar que totes les peticions passassin per la Comissió d'Hisenda pel seu estudi.

- El portaveu d'A.P. Juan Matas Antich va demanar al batle que es comencin a fer les gestions oportunes amb els propietaris de finques i solars al barri del *Camp den Fiol*, encaminades a la construcció de les aceres. El batle va dir que en saber oficialment que la subvenció per asfaltar la barriada estava aprovada se posaria en marxa l'assumpt.

La sessió va acabar passades les onze del vespre, però el batle, el regidor de cultura, l'assessor jurídic i la secretaria habilitada feren aprop de les tres de la matinada, per dins l'ajuntament per tal de sol·lucionar uns problemes als Quintos 88 de Sant Joan, que no pogueren fer la seva berbena, i necessitaven d'un certificat del batle per poder justificar perquè no s'havia començat la festa.

Joan Sastre Joan.

Mes de Maig, mes de Maria

Mirant a Consolació,
verdosa i suau talaia,
nostra mirada s'esglaia
mirant-vos amb devoció.

I estaria sempre amb Vós,
al costat, de jardinera,
entrecavant ben feïnera
per sempre acompanyar-vos

Paraules sent el meu cor
expressar-vos-les voldria,
mon enteniment somnia:
Mare, eixugau nostre plor.

Vos colliria roselles
obertes de matinada,
fresquetes de sa rosada,
del mes de juny ses primeres

Jo als vostres peus portaria
del mes de maig tota flor
almenys un ram cada dia
exultant de goig mon cor.

Siguent sa vostra amitgera
de sol a sol, tot per Vós,
i al cap del jorn mirar-vos
en mon ànima sincera.

Son perfum i poesia
i espigues rosses de blat
cantar amb els ocells voldria
per viure al vostre terrat.

Bàrbara Matas Sastre.
Primavera 1.988.

////////////////////////////////////

Picadís d'espines

- Sovint tenc la impressió de parlar solament en defensa pròpia.
- Són un ramat de banastres, però els estim: són la meua gent. Són els meus banastres.
- I tu, que caus o davalles?.
- De cada dia que passa, el batle Ramon fa més ulls de moix enlluernat per fars d'un cotxe. eh?. Caldrà que es compri unes Rayban.
- Fa 5 o 6 anys, un Sr. d'A.P. va dir que per dinamitzar l'economia mallorquina el que calia era fer fàbriques d'armes. Sí, sí: pistoles, vaja!. Li replicàrem, és clar. Es tractava de D. Joan Verger. Avui és el president del Consell Insular.
- Hi havia molta gent. Persones dues o tres.
- Progressisme? Quin? A quin cost? Nivell de vida? Què entens tu per això? Més doblers? Més kilowats al contador? Més què? Convendria aclarir-ho, això.
- Era un company anglès i parlàvem de la deficient qualitat dels serveis de bona part del comerç i de l'hosteleria mallorquina. Em digué: «Es clar, si els pagau amb cacahuets, sols es comportaran com a moneies!».
- Que et diguin que ets un imbècil, mira, t'ho empasses i res, pot ser una opinió. Comprovar-ho íntimament és aclaparador. Aborrana.
- Quin és l'instant en què un home pacífic comença a ser un home covard?.

Gabriel Florit, del Coll d'En Rabassa.
S'Arenal de Mallorca, nº142, 1 de març de 1.988.

ENTREVISTA A CLIMENT PICORNELL

AGRICULTURA

- *Mallorca està clarament dividida en dos blocs, la zona costera i l'interior. Com definiries cada una d'aquestes zones i les descompensacions que hi ha entre ells? Hi veus solucions?*

- Per posar un exemple de com estan les coses basta dir que al P.I.B. de les illes Balears, els percentatges destinats a l'agricultura de cada vegada són més baixos, per no dir insignificants.

El sector de serveis genera aproximadament un 75 % del P.I.B., el sector industrial prop d'un 20 %, i l'agricultura es queda en menys d'un 5%. Per emprar un símil, es pot dir que de tres homes que fan feina, un d'ells ret un 75 %, l'altre un 20 i el darrer un 5, menys d'un duro. Aquesta és la importància que té l'agricultura dins les Balears.

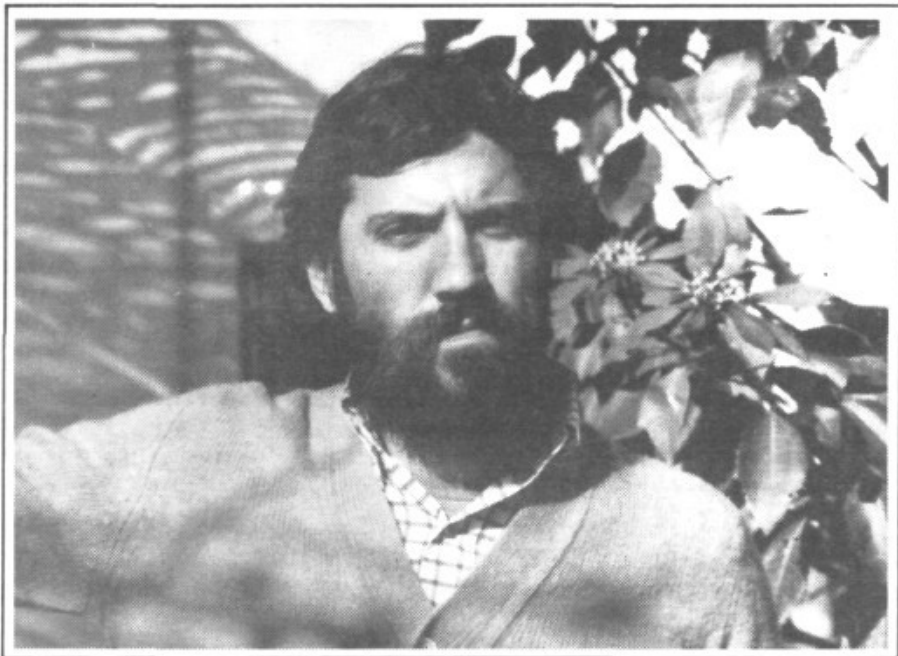
Un aspecte diferent del mateix problema és el d'una sèrie de remodelacions econòmiques que també tenen valor, per exemple, l'especulació de la terra. La terra no té valor en tant que és productiva, sinó en tant que s'hi pot especular (per a segona residència). Aquesta, és una ona que va començar al litoral i que, poc a poc, es va estenent cap al centre.

Això es pot veure clarament a Costix. En aquest poble les botigues fan més doblers els dissabtes i diumenges amb els "xaleteros" (que aquí en deim "domingueros") que no amb la gent del poble que compra durant la resta de la setmana.

Sant Joan és una mica, no vull dir el paradigma, però sí un dels darrers redutes que no s'han vists afectats per aquests fenòmens indirectament provocats pel turisme (la segona residència a l'interior), però sí que s'ha vist afectat per la pèrdua de pes de l'agricultura dins l'economia illenca.

Jo veig Sant Joan com un poble que funciona cinc dies a la setmana d'una determinada manera i després els dissabtes i els diumenges s'hi afegeix tota una sèrie de gent, a més dels que van a fora a fer feina cada dia. De fet, si agafàssim la gent del poble que va a fer feina a fora, a més de la gent que ve els dissabtes i els diumenges, tendríem una idea aproximada dels moviments humans del poble.

P.- I per què creus que la gent vol tornar -almenys els dissabtes i els diumenges- als pobles?

La terra no té valor en tant que és productiva, sinó en tant que s'hi pot especular

C.- Les ciutats creixen, i quan creixen molt la gent té tendència a sortir de les ciutats. El que primer es "colonitza" és una perifèria propera a les ciutats. Per exemple, si et fixes en pobles com Bunyola, Puigpunyent, Santa Maria..., tota aquesta corona de Ciutat, el preu de la terra és al·lucinant. Una casa a Esporles val més, per exemple, que un pis bo a Ciutat. Quan s'acabi de colonitzar aquesta franja, que encara té suficient oferta, es colonitzarà una altra franja, que inclouria Algaida, Santa Eugènia...

Un fet que ajuda molt a aquesta tendència és que, actualment, els pobles tenen les mateixes comoditats que Ciutat.

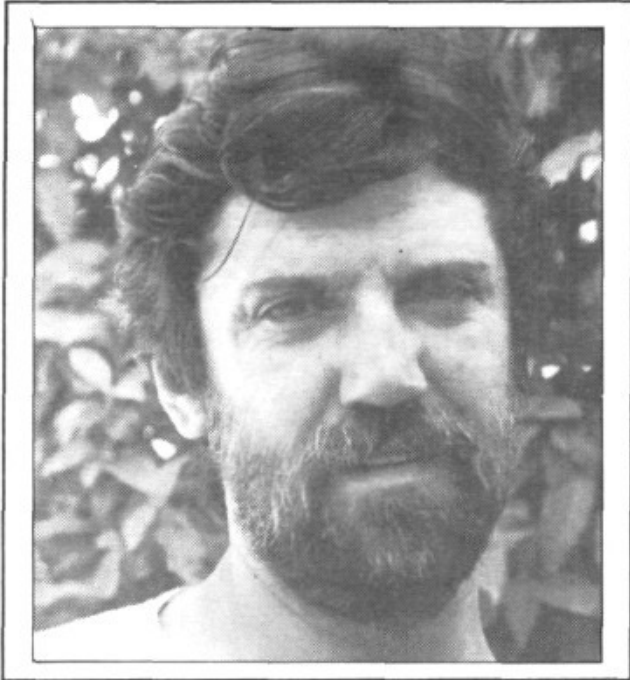
Ara bé, resulta que la gent que torna als pobles, en lloc d'habitar les cases buides que hi ha dins el poble, es van fent cases noves a terres agrícoles. La gent no compra una casa per anar a viure al poble, sinó que vol tenir la caseta i l'hortet.

- *Quines creus que són les mesures que pot prendre un ajuntament per evitar aquesta especulació de la terra?*

- Un ajuntament pot controlar el problema de les residències secundàries. Pot crear una normativa.

Per exemple, si l'ajuntament de Sant Joan redacta una pla general o unes normes subsidiàries, pot demanar que es compleixin una sèrie de normes, com poden ser una parcel·lació mínima d'unes quantes quarterades o que la teulada sigui de teules i no d'uralita.

A Sant Joan, l'única cosa que que s'ha fet és la delimitació del casc urbà. Això fa que tot el que no és casc urbà quedi inclòs dins l'antic pla provincial fins que no es redacti un pla general o unes normes subsidiàries.

No crec que els pagesos s'avenguin mai a una parcel·lació

El pla provincial ho especifica: a les parcel·les de reguiu fan falta 2.000 metres quadrats per fer una caseta, i a les de secà dues quarterades, o sigui, 14.000 metres quadrats. Què vol dir això? Que si un senyor té dos mil metres de terra i una aixeta d'aigua ja pot fer una caseta. Hi ha ajuntaments que tenen clar que el que s'ha de fer es deixar les terres improductives per a segona residència i no deixar-hi construir fins que no hi hagi una infraestructura prèvia.

- *Creus que una de les possibles solucions per l'agricultura seria l'especialització?*

- Per començar, la ramaderia ha passat davant l'agricultura i, per tant, això implica una certa especialització: produir una determinada carn perquè la demanda així ho demana.

Després, determinats productes com els de l'hort o les flors rendeixen més que els productes que aquí es conreen a grans extensions (cereals, ametllers, faves...), a aquests darrers productes no els veig un futur.

Per altra banda, l'especialització necessita inversions, implica inversió. I la inversió en agricultura és difícil que es faci perquè no té els mateixos canals que altres sectors punters, que obtenen les inversions més fàcilment.

- *Fer concentració parcel·lària i sembrar-hi cereals és absurd?*

- L'experiència de concentració parcel·lària implica que la gent estigui mentalitzada per fer-la. De concentracions parcel·làries a Mallorca només en conec dues que vagin bé, d'uns pagesos de Campos.

És un problema de mentalitat. Els pagesos tradicionals no crec que s'hi avenguin mai. A més, a Sant Joan, les fites són una cosa sagrada.

Quant a, si s'aconsegueix la parcel·lació, sem-

brar-hi cereals... Mira, els cereals sofreixen una basculació a nivell mundial, hi ha un gran mercat de cereals. I els camps que deien que serien productius en aquest sentí -per exemple, els camps blaters de França- es van tornant petits, no treuen el que haurien de treure. Actualment, el mercat és a les grans superfícies australianes, nord-americanes, argentines...

Avui en dia la gent compra allà on és més barat. I si els cereals són més barats a Nord-Amèrica, els compraran allà. De la mateixa manera, si la carn és més barata a Europa Central, la compraran allà.

- *Què trobes de la cooperativa?*

- Home, és una cosa que m'agradaria que sempre funcionàs bé. I per una raó: les agricultures que van bé al mercat comú són les que estan molt cooperativitzades, com la danesa o l'holandesa. Si hi ha un futur per l'agricultura ha de ser a través del cooperativisme. I és per això que m'agradaria que sempre funcionàs.

URBANISME

- *Què penses de la política urbanística de grans edificacions, places, del que n'han dit "política de nous rics", que ha duit a terme el nostre ajuntament?*

- A mi, em semblen el que en diuen inversions sumptuàries. I la seva definició és d'una inversió que s'ha fet amb molts de doblers i que s'hagués pogut fer amb menys.

Per exemple, les escoles noves. Jo era de l'opinió de no fer-les allà dalt i d'utilitzar les antigues reconvertides. Un altre exemple, la plaça nova no l'hagués tocada, no hi havia perquè.

Els ajuntaments, i sobretot els petits, necessiten demostrar a la gent que els vota que són capaços de captar determinades inversions, i després no les saben col·locar i les col·loquen allà on se suposa que la gent podrà veure que han fet "moltes" coses.

- *Creus que l'ajuntament hauria d'intervenir en el canvi d'imatge que sofreix el poble?*

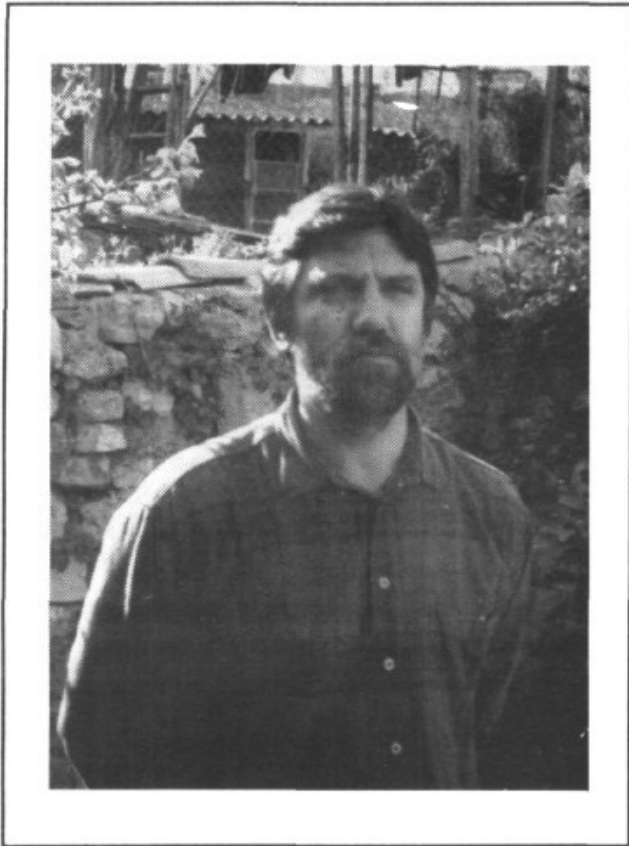
- Crec que un poble del pla, que li ha costat anys adquirir la seva imatge, aquesta imatge s'hauria de mantenir, i principalment des de les institucions.

Hi ha ajuntaments, com Montuïri, Algaida, Pollença..., que obliguen a mantenir els elements tradicionals a les seves façanes. I de la façana per enrera que facin el que vulguin.

Si això no es fa, la despersonalització del poble és molt ràpida. Arribarà un dia, si aquesta tendència no s'atura, que passaràs per un carrer de Sant Joan i no sabràs si és Sant Joan o una barriada de Ciutat.

- *Destacaries cap bestiesa urbanística en concret?*

- Un exemple claríssim és la torre de l'aigua, a més és el més impactant, es veu de lluny. Per a mi, és l'exemple més clar del que implica una deficient política

És vergonyós que els noms dels carrers encara no s'hagin canviat

urbanística. Tothom sabia que era illegal, fins i tot l'ajuntament, estava fora d'ordenació, complia tots els requisits per ser una obra que es pogués impedir, i no s'ha fet res d'això. La cosa és clara: si no aconsegueixes això, com vols aconseguir altres coses?

Altres exemples poden ser l'ús d'alumini per fer finestres i portes, els hivernacles amb aquests vidres com a torrats...

- *El responsable directe de la construcció de la torre va ser l'anterior batle, en Joan Barceló Mates. Què penses de la seva gestió?*

- No el vaig conèixer gaire. Només dos exemples del perquè em sembla que no va saber exercir la seva autoritat: urbanisme i normalització lingüística. Per altra banda, vaig parlar un parell de vegades amb ell i sempre em donava la raó, i a mi la gent que sempre em dona la raó no m'acaba de fer.

- *A Sant Joan hi ha el problema de les aigües brutes, hi veus solucions?*

- No sé si l'ajuntament té possibilitats econòmiques pel tractament adequat de les aigües brutes.

Un dels aspectes pels que, segons deien, es creava la Mancomunitat del Pla era el del tractament de les aigües brutes dels pobles que no tenien possibilitats econòmiques per tractar-les. D'això no se n'ha tornat a parlar, per ara.

Espargar les aigües brutes pel camp, o tirar-les dins un avenc com han fet a Bunyola, crea uns greus problemes de contaminació, a més de les males olors i la

insalubritat general. Tot això està més que comprovat.

Sistemes de tractament d'aigües residuals per a comunitats petites són molt difícils de trobar. Les basses de decantament previ, a Mallorca, no hi ha hagut ningú que les utilitzàs. El que hi ha, a Binissalem i Artà, són unes basses d'un altre tipus de decantament: primer de la matèria orgànica i després filtrant l'aigua.

Un poble com Sant Joan no pot tenir una depuradora, com a mínim de les que actualment hi ha al mercat. Una depuradora no pot estar aturada, també demana un corrent d'aigua massa gros per al que poden oferir pobles com Sant Joan.

POLÍTICA

- *Com veus els pactes de l'ajuntament actual?*

- Els veig bé, i per una sèrie de raons. Una raó de tipus genèric és que pactar perquè hi hagi un govern de menys de dreta del que hi hauria ja em pareix bé, és una cosa molt pràctica. Si no s'hagués pactat, s'hagués provocat que s'ajuntassin altres forces que ara són a l'oposició, com és Ap. Això, d'entrada, ja és positiu.

Per altra banda, crec que els partits d'esquerres s'han d'avesar a pactar. Hi ha molts de pobles a Mallorca que funcionen en règim de pacte, i fins i tot pobles on el pacte és contranatura (Bunyola, Manacor, Campanet...)

- *Com veus el canvi de noms dels carrers del poble?*

- Primer vull dir que consider una vergonya que no s'hagués fet ja fa molts anys. Viure en una democràcia i trobar pels carrers uns determinants senyors totalment antidemocràtics em sembla un cont'asentit absurd.

El canvi em sembla correcte. Que en alguns carrers s'ha hagut de cedir? És normal, els pactes són això. Possiblement, fa uns anys, amb la transició s'hagués estat més radical, però ara és ara. Els petits matisos en semblen un pecat menor, els pecats grossos tots sabem quins són.

- *Com veus la possible evolució i perspectives de futur d'un partit d'esquerres a Sant Joan?*

- El fet que un partit d'esquerres, com és el Psm, tenguí representació ajuntamentària em pareix una fita històrica dins un poble com Sant Joan. Aquest és un poble que ha estat sotmès al caciquisme més absolut que hi ha hagut a Mallorca, això implicava que era un poble de dretes, temorenc amb els senyors. Tot això s'hereda i rompre aquesta tendència ja em sembla importantíssim.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

- *Tu, com a director d'un mitjà de comunicació en català, com veus el paper d'aquests en la normalització lingüística?*

- El paper dels mitjans de comunicació dins la

Estic segur que existeix un públic per a la premsa en català

normalització lingüística és clau. No em sembla bé que l'ús del català es redueixi a les institucions i a l'escola. Per exemple, el cas de TV3. L'efecte que ha tengut aquest canal de televisió sobre la gent ha estat demostrar que es poden fer coses normals usant el català.

Els mitjans de comunicació a les illes passen una bona època, pareix que tots hi guanyen doblers, però ho fan tot en castellà. En canvi els que ho fan en català sembla que no van massa bé. Hi ha una disfunció en això que cal analitzar.

Primer, pot ser que el problema sigui que aquestes empreses no es duen bé empresarialment. L'O.C.B. té previst treure una revista de caire popular que funcioni com una empresa privada. D'aquesta manera veurem si és aquest el problema.

En segon lloc, potser que el problema sigui que la gent encara no està avesada a llegir en català. També el projecte d'aquest setmanari popular es fa per veure què hi ha de veres en això.

La meua opinió personal és que si l'empresa està ben buita empresarialment és factible. Jo estic segur que si en Pere Serra demà mateix treu un setmanari en català el vendrà, perquè el publicitarà bé, el farà arribar bé, etc...

Per tant, estic segur que existeix un públic, cosa que abans no existia. Que consti que no és el mateix mirar en català que llegir en català.

Quan una cosa visual interessa, fins i tot els forasters se senten interessats. Basta veure l'exemple de Filiprim.

Per altra banda, el fet que s'ensenyi català a les escoles, que ens arribi TV3, que existeixi la Premsa Forana, etc, fa que, entre altres coses, molta gent s'avesi a llegir coses en català. I crec que el nombre de lectors va augmentant.

UNIVERSITAT

- Quin creus que ha de ser el paper de la Universitat dins la societat?

- Som un defensor de la presència de la Universitat dins la societat. Sempre he intentat fer esforços, organitzar coses que, de qualche manera, traguessin el meu departament del seu ghetto universitari. He estat professor d'escoles d'estiu, organitzador de les jornades de renovació educativa, cursos de reciclatge per a mestres. Hem fet feines aplicades...

- Quins canvis hi veus entre la Universitat d'ara fa deu anys i l'actual?

- Fa dotze anys que estic a la Universitat. D'entrada, consider importantíssim pel conjunt de les illes Balears que hi hagi Universitat, només per l'efecte d'arrossegament que té una institució d'aquest tipus, perquè arrossega ciència, cultura, biblioteques. És vital per qualsevol poble.

El canvi és d'estructures: ha passat de ser un grupet de cinquanta persones a ser una institució que aviat tindrà prop de deu mil persones. És un canvi quantitatiu que es fa notar en el funcionament general de la Universitat. També hi ha hagut un canvi qualitatiu, a nivell dels que comanden i a nivell d'alumnes.

La Universitat ha passat de ser una institució polititzada, que generava conflictes tant per part dels que ensenyaven com per part dels propis alumnes. Poc a poc s'ha anat passant a una Universitat on els estudiants han disminuït la seva participació en política, s'han tornat més tecnòcrates.

En relació als que comanden, s'ha de fer una divisió entre l'època actual d'en Nadal Batle i la passada. Nadal Batle es un bon rector, perquè en determinades qüestions ha adoptat una postura important, ha dit "jo tenc aquestes conviccions nacionalistes respecte del país". Això implica una postura de normalització política. La seva decidida postura de normalització lingüística ha duit la Universitat a ser una de les institucions més normalitzades de les illes. Per altra banda, també s'observen les tensions que aquest fet genera, per exemple, a la Facultat de Dret.

L'altre fet pel qual és un bon rector és la gestió. Aquesta és una de les coses per on l'atacaven més. El rector té una idea clara del que ha de ser una Universitat, on ha de cercar els seus suports i com ha de funcionar.

- Com apliques la normalització lingüística a les teves classes?

- Mira, molts dels alumnes arriben amb una educació determinada. Vénen de Montision, per exemple, i estan avesats que els parlin en castellà: "Hola, buenos días", "esta es su silla", etc. Arriben aquí -no només a les meves classes- i se'n temen que aquest és un altre món. Aleshores tenen dos tipus de reaccions: hi ha els irredentistes, els que no s'hi voldran avenir mai. Després hi ha els que en certa manera ho entenen. I després hi ha els que passen de tot i van a fer la carrera i res més.

Cada any n'hi ha uns quants que em diuen "si podría hacer las clases en castellano". Els primers anys intentava explicar-los un poc de què va la cosa, però ara ja pas. Els dic "si teniu problemes a tal hora tenc tutoria, veniu i en parlarem". L'any passat va venir un fill de militar, feia dos mesos que era aquí i no entenia res. Li vaig dir que per ell estava disposat a fer-li una classe setmanal, a ell totsol, fins que entengués el català. No va tornar venir. L'altre feia quatorze anys que vivia a Peguera. Amb aquest em vaig empenyar. Li vaig dir que si feia quatorze anys que vivia a un país i encara no sabia la seva llengua valia més que no estudiàs, que ho deixàs.

- El concepte de societat civil encara consideres que és important actualment?

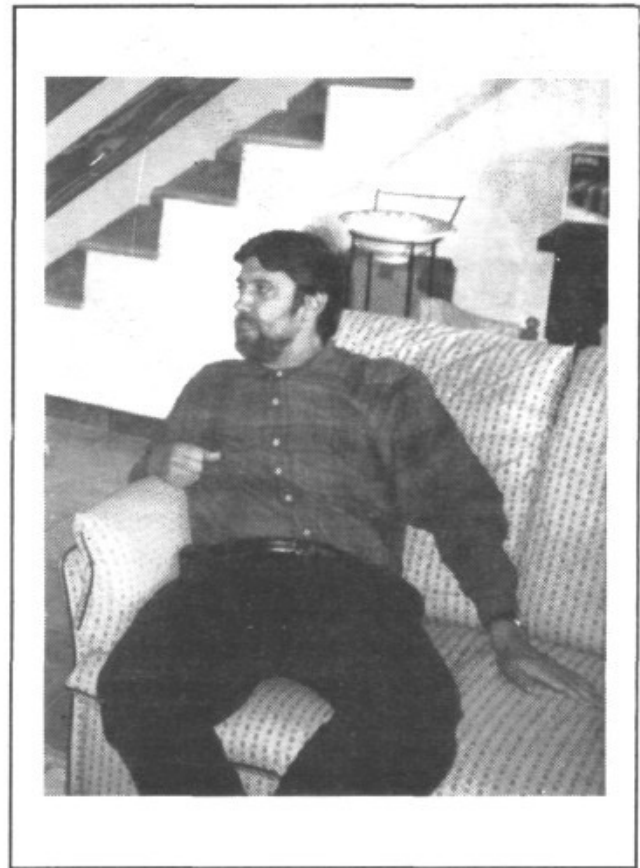
- El concepte de societat civil és un concepte valuós, i en el qual hi faig feina. En Jordi Pujol, l'any 1974, va dir que ja era hora de fer país, que era hora de fer política. Fer país no és més que enfortir la societat catalana: des d'associacions com el Barça fins a un esbart de dansaires, el moviment coral, etc. La societat civil serveix per fer esport, cultura i també fer país. En aquestes associacions tot es fa en català.

A Mallorca, els casos de societat civil són comptats. El moviment d'escoltes ha minvat, el moviment coral va sortir tardanament, la premsa forana també, clubs de futbol n'hi ha pocs que parlin en català... I per altra banda, hi ha un govern que no es creu això de la normalització lingüística. A Catalunya, per posar un exemple, els notaris han estat uns dels que més han empès perquè els testaments es facin en català. Aquí, a les illes, et penses que n'hi ha hagut cap que ho hagi fet? A Mallorca, crec que encara no ha arribat el moment de fer política nacionalista. S'ha d'empènyer poc a poc, aquí i allà, que tot es faci en català, des de cantar en una coral fins a estudiar en Ramon Llull o pujat muntanyes. Després arribarà l'hora de fer una autèntica política nacionalista.

DIVERSES

- Vida cultural del poble

- És la vida cultural dels pobles petits. La cultura va allà on hi ha activitat, on hi ha gent. Crec que si als pobles hi ha poca cultura, una de les coses que han de fer la gent que hi viu és anar allà on n'hi ha.

Fer país no és més que enfortir la societat

- President Canyelles

- És un personatge que em fa empegueir. Basta amb un exemple: va dir no a l'Estatut i ara en viu.

- 20-novembre

- En aquell temps jo em dedicava a la restauració i tenia un bar a Gènova. Aquell dia, segons paraules de Carlos de Meer (governador fexista d'aleshores) el cava vessava per les escales. Tots en vàrem beure moltíssim. Hi havia tota casta de gent, gent que avui et demanaries què hi feien, com en Valentí Puig, per exemple.

- 23-febrer

- Era a la facultat. Feia un examen quan va venir un professor a dir-nos-ho. Hi va haver por que els militars venguessin a la UIB. Me'n vaig anar a ca meva. Una de les coses que em va despistar més va ser que no vaig saber on anar per fer resistència, no sabia on m'havia de dirigir per fer qualche cosa.

- Influència de l'Església

- És excessiva. Jo em definiria com un agnòstic, que tothom respectàs les creències dels altres. I veig que des de la trona es donen consignes polítiques, i això no hauria de passar.

A. Company.
M. Company.
M. Sastre.

mel i sucre: dolcet, dolcet

Per a mi, la revista *Mel i Sucre* és una revista com ha de ser, just faltaria! És a dir, crítica i objectiva (i a més objectiva i embafadora). Com indica el seu nom, *Mel* és un aliment sa, nutritiu i que ajuda a refer-se del restrenyiment; *Sucre* és, també, un aliment força nutritiu, però que amb excés provoca reaccions. Com veis, el que surt per la revista no pot ser nutritiu i suggestiu que la mel i el sucre, o sia, dolcet dolcet. Dic això, perquè els nostres lectors han de fer més ús del seny i de l'objectivitat que no pas caure amb el primer que troben (la mel no embafa; el sucre, sí, en quantitats exagerades). En aquesta revista s'avisava a la coberta interior que els continguts que aquí s'afirmen, poden ferir els esperits no massa acostumats, que a la vila n'hi ha a caramells. Amén.

Passejant de dia o de nit (si és de nit més val acompanyat) per la **plaça de la Contribució**, observem bocabadats com canvien els paisatges urbans. Des dels temps en què els terrenys estaven plens d'aigua i brutor, actualment podem gaudir d'un ampli espai per recreació de l'oci. Des d'usos esportius, actes multitudinaris, berbenes, etc., la **plaça de la Contribució** ha adquirit un nou aspecte i una nova dinàmica i com diuen pels cafès, ha cobrat valor.

Tots hem estat joves qualche vegada! Algú ho és molt temps de la seva vida. També diuen, *qui estigui net d'haver fet qualche putada que tiri la primera pedra!* Això són expressions que poden relacionar-se amb la passada festa dels *Quintos*.

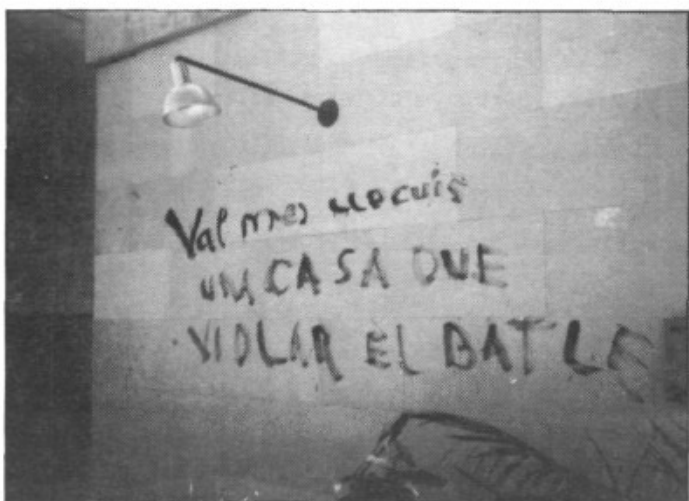
Una tradició antiga i, a més, mantinguda pràcticament a Sant Joan i a pocs altres pobles de Mallorca no necessita d'un tir de pistola per la seva desaparició. La festa du implícita una sèrie de manifestacions culturals i particulars que cada dia que passa seran més valioses, pel fet que cada any hi ha interès -per part d'un determinat sector- en que se'n vagi per avall. Idò no, al contrari, l'Ajuntament hauria de donar facilitats als *Quintos* perquè es mantengui viva la tradició, del contrari provocarem (tots plegats) la seva desaparició i llavors ens lamentarem de la seva importància.

El què si ha perdut valor és el vell camí de l'oratori de Consolació al camp de Son Juny. El típic passeig que antany feien els vilatans ja no servirà mai més, si nó és per fer-hi trial.

Un capritxo d'un regidor li dugué a fer creure que l'enllaç entre el camp de Son Juny i Consolació, fent-li el que se li ha fet augmentaria el seu atractiu i el que s'ha aconseguit -apart de la desgana dels santjoaners a passejar o a caure pel camí- és el d'un mal greu a la natura.

A mi m'agradaria saber el que s'intenta fer amb aquestes actes. El que està clar és el lloc s'està convertint en un femater públic de papers, plàstics, electrodomèstics, etc. Per altra banda, des del Secona ens diuen que s'ha de demanar permís per fer una tala com la que es va fer al mateix indret; l'Ajuntament ignorant la normativa autoritza el desastre i amb aquest estil autoritza obres que convindríem en declarar d'atemptats ecològics. I llavors queden impassibles per donar explicacions. Com a conseqüència del que dèiem abans, seria interessant que el nostre Ajuntament dictàs unes normes bàsiques sobre el respecte pel patrimoni urbà (conservació de façanes antigues) i rural (prohibició de tallar pinars petits o grossos, conservació de casetes de foravilla), de la mateixa manera que es vol fer a Montuiri.

Joan Bauçà

Encara que la polèmica continua, l'equip de redacció de *Mel i Sucre* espera que fets com el de la fotografia no es repeteixin. Hi ha altres formes de donar una opinió molt més econòmiques per la comunitat.

Coves dels Hams

Situades dins el terme de Manacor, un poc abans d'entrar dins el Port a mà dreta. Les coordenades de l'entrada són: longitud 7º 00' 24'', latitud 39º 32' 41''; està situada a 30 metres sobre el nivell de la mar, i té un recorregut de 375 m (segons el guia mig km), i un desnivell de 30m

Per trobar-la no hi ha pèrdua possible, està ben senyalitzada. Una vegada allà i previ pagament de 525 pts, els guia ens anirà explicant les característiques més importants de la caverna:

- Va esser descoberta l'any 1.905 pels propietaris de la finca cercant marbre (en realitat era ònix a la pedrera natural que hi ha su allà (aquesta no és més que una caverna esboldregada)

- A l'interior i per tot arreu intentava fer veure a la gent similituts no massa reals entre les naturals formacions de la cova i imatges del món exterior: bolets, castells, moixos, òlibes, bacallans, campanes, betlems, puríssimes, forns, la mar de Venècia (amb barqueta i músics),... anaren apareguent al llarg del recorregut.

- Tot culminà a la petita sala, anomenada Somni d'un Angel on hi ha una gran varietat d'estalactites excèntriques, o sia que no segueixen la vertical i adopten aquí formes raríssimes, ja bé horitzontalment o encaragolinades per amunt, i formades degut a les corrents d'aire a l'interior de la sala (el dia de la visita se notava). No és gens estrany que els primers que observaren aqueixes belles formacions les comparassin a hams de pescar (hem de pensar que esteim a una zona de pescadors) i que servissen per donar nom a la cova.

Idò bé, el guia exposà ben clarament que la formació dels esmentats hams era un misteri de la cova en sí, i que encara ara ningú havia sabut aclarir. Com que un dels visitants intentàs explicar-li lo de les excèntriques i les corrents d'aire, l'amo s'enfadà de valent i digué tot encés que ell no hi estava d'acord, voltà en rodó i li fugí de davant.

Cova de Cal Pesse

Situada dins el terme de Pollença, un poc abans del Port a ma esquerra, molt prop dels restes aqueològics de Bocchoris. Les coordenades de la boca són: longitud 6º 45' 41'' i latitud 39º 54' 53''; està situada 110 metres sobre el nivell de la mar . El seu recorregut total són d'uns 750 metres i un desnivell de 100m. Aquest es degut a que al seu interior hi ha una sèrie de pous i per un d'ells (de més de 70 m) arribarem al fons de la cova.

Fou parcialment explorada pels covers santjoaners el 15-05-88, i acabada dia 2-06-88

Avenc de Son Pou (o cova dels coloms)

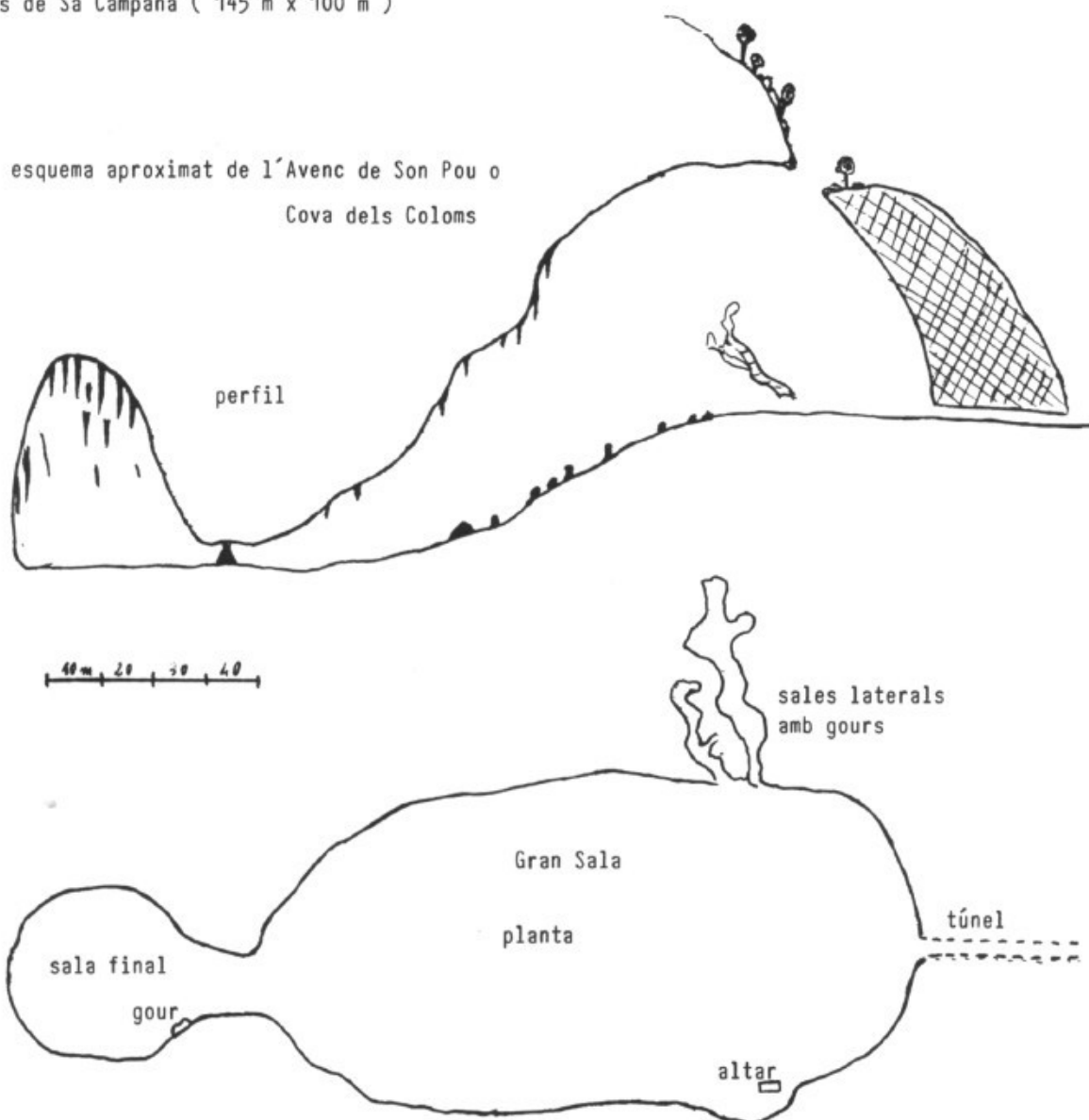
Situat dins el terme de Santa Maria a l'esquerra del torrent des Freu (anomenat també de Coanegra). Les coordenades de la boca són: longitud 6º 26' 26'', latitud 39º 42' 48'' i està a 450m sobre el nivell de la mar. El desnivell total de la cova són 70 m.

Més que un avenc és una cova, i primerament l'únic accés a ella era amollar-se al seu interior pel forat natural (provocat per un esbaldregament) d'uns cinc metres de diàmetre i situat al sòtil de la caverna.

Com que la gent de Son Pou hagués observat que des de sempre sortien de l'interior de la cova molts de coloms, pensaren que amb els anys s'haurien acumulat abaix molts dels seus excrements i que serien bons com a adobs naturals. Per això començà a agafar forma la idea d'obrir un accés artificial a la cova per poder-ne entrar i sortir peu pla fàcilment. Se montaren bastiments devora la boca i amb cordes i corrioles hi amollaren picapedrers, que dirigits per Pere Alcàntara Peña començaren a obrir de l'interior cap a l'exterior un túnel d'accés. Era l'any 1.892. Durant les operacions de davallada va ocórrer un accident.

Foren tan pocs els excrements allà baix depositats que mai se pogueren explotà.

Però a partir de llavors augmentaren els visitants i les descripcions d'aqueixa "catedral" de la naturalesa. Segons l'amo hi hagué uns noviis que s'hi casaren. També i segons l'amo, si ens aficam dins un petit corredor del costat de la cova podrem caminar 1 km per davall terra,.... En realitat la sala és espectacular en dimensions (147 m x 70 m) i és la segona de Mallorca, després la Sala d'Es Gegants de Sa Campana (145 m x 100 m)

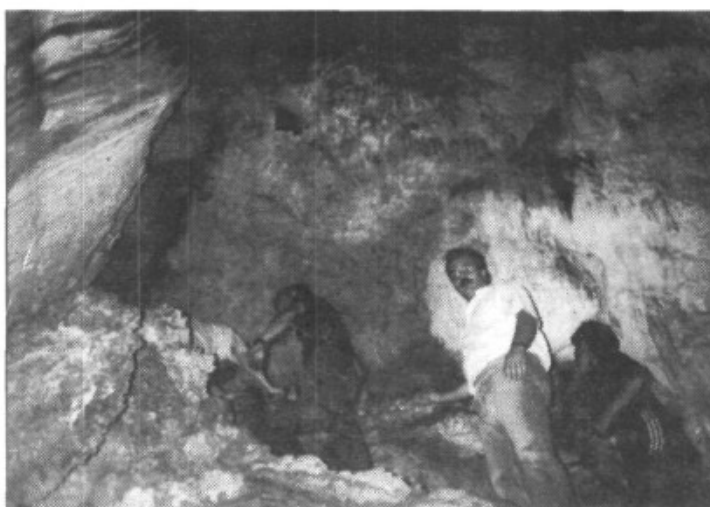
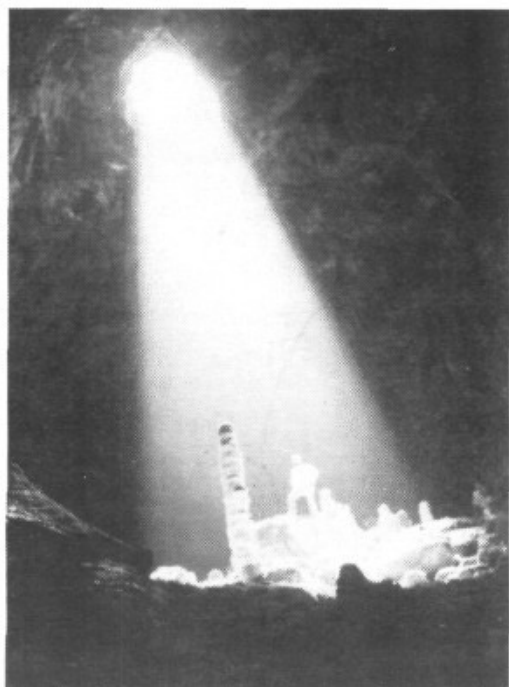

PASSATEMPS

HORIZONTALS A.- Mancomunitat de Jugadors de Cartes i *Parxesi*. Just damunt de cada cuixa. B.- ¿Heu intentat mai inflar una bufeta amb la vista o, més difícil encara, discutir de política urbanística amb un personatge de dretes fora barallar-vos amb ell?. Mol.lusc marí permanentment avorrit. Vocal. C.- Grup relativament nombrós de gent que es dedica a interpretar cançons amb les seves veus. Entre cinc i set. D.- tsug ues le raic-erpa'd lat rep, adugeb ed o rajnem ed tatitnauq atitep anu cnerP. ip-iz ed àmreg lE. E.- Vocal. Sorprendre. Vocal accentuada. F.- Qualitat que tenen alguns cossos d'escampar una llum viva i tremolosa pròpia o reflectida. G.- Estan just començant seixanta. Les vocals del plaer. Fragment d'un recipient confeccionat amb fang cuit. H.- Ferir algú en la seva dignitat. Normalment habita a la retxa de més avall del pentagrama. I.- Relatiu a microorganismes capaços de viure fora aire. J.- Un temps va ser. Senyor. Vocal. Vocal de vocal.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A					■					■
B			■						■	
C	■						■			
D				■						■
E		■							■	
F										
G			■			■				
H								■		
I	■									
J				■			■		■	

VERTICALS 1.- Manganès. TBO. Vocal. 2.- Entreteniments. Sorteig. 3.- Consonant. Clapa de terra fèrtil dins un desert d'arena. N. 4.- Nina, al.lota o dona natural del poble dels siurells. Sempre Alerta. Dit d'una persona (especialment d'una dona) no gens espavilada, plural. 6.- El qui està entrenant per prendre part en exercicis que requereixen gran habilitat o força. Revolució Reformista Restringida. 7.- Anar fora vocals. Antigament, temple consagrat a tots els Déus. 8.- Juntar-te oficialment amb una persona de sexe contrari. Està així com toca. Vocal. óizamrifa. Metall del grup del platí de pes atòmic 190,9. 10.- La primera carta de cada coll. Relatiu al Pol Nord.

Excursió a l'avenc de Son Pou, organitzada pel Club d'Esplai, el 29 de maig.

El forat està situat a més de 40 mts. d'altura.

LA BADIA DE PALMA, ZONA NUCLEAR

El setmanari espanyol "El Independiente" no sol ser mirador, però de tant en tant en du de bones. En un dels darrers números hi havia aquests titulars: "Durant 286 dies de 1987 hi va haver bombes atòmiques USA a Mallorca". L'article especifica que n'hi passaren unes 473, de bombes, repartides en els 43 vaixells de la VI Flota que ens "visitaren" -que diuen els menys escrupulosos.

I un detall: els vaixells americans espaiaren considerablement les seves "visites" els mesos anteriors al referèndum OTAN. Quan el govern americà -que no el govern espanyol- va veure el SI guanyador, els seus vaixells tornaren senyorejar la badia ciutadana d'una manera més regular (286 dies de 365). A Barcelona, després de l'atemptat que sofriren els mariners ianquis, no hi han tornat anar (per altre banda, a Catalunya va guanyar el No a l'OTAN).

Les bombes que passen aquests vaixells són, com diuen, diverses i variades. N'hi ha des de 1 quilotó (que equival a 1.000 Kg de TNT) fins a 1.45 megatons (un megató equival a 1.000 quilotons). S'ha de dir que les bombes d'Hiroshima i Nagasaki tenien una potència d'uns 13 quilotons, una rialla devora les que es fan ara). Per altra banda, i com és de suposar, aquests vaixells van propulsats per motors que funcionen amb energia nuclear.

Aquestes són, per posar un exemple, les bombes que transporta el Nimitz, porta-avions de la VI Flota i que ens "visita" regularment:

- bombes de profunditat B-57 (que transporten els avions i helicòpters), amb una potència de 20 quilotons. Hi ha altres varietats menors de 5 a 10 quilotons.

- bombes B-28 de diferents models: de 70 quilotons, de 350 quilotons, de 1 megató i de 1'45 megatons.

- bombes B-43 de 1 megató.

- bombes B-61 de diferents models: de 100 quilotons, de 500 quilotons i les d'opció baixa de 10 quilotons.

Ah, entre unes i altres n'hi ha un centenar.

I el Nimitz no es passeja sol per aquestes mars de Déu. Voleu saber quines du un destructor? Les que du un creuer? No vos ho dic perquè si començàsseu a sumar vos espantarieu.

Mateu Sastre

AUMASA? AUMERDA!!

Avui en dia, encara que Mallorca compti amb un dels parkings d'utilitaris més nombrosos de tot l'estat Espanyol, encara n'hi ha que usen els transports anomenats, no se sap massa bé perquè, públics.

I a Sant Joan n'hi ha que agafen l'autocar de línia per anar fins a Ciutat. I aquest autocar pertany a una empresa de transports que es diu AUMASA. I resulta que en aquesta empresa tenen més cara que espatlla pel que fa a un servei que, pel que diuen, qualsevol persona hauria de poder utilitzar sense que això suposàs un perill per la seva integritat física o psicològica.

Realment, un tipus d'empresa que hauria de ser modèlic, que hauria d'instar als seus possibles usuaris a ser-ho de veres, que hauria de saber compaginar el servei als habitants del país amb el servei als turistes, resulta que és una empresa que no té res d'això en compte, que tracta els usuaris de veres quasi quasi com a bèsties de càrrega, que més bé es preocupa per dissuadir els possibles usuaris i que, per si no bastàs, menysprea els habitants del país.

En voleu proves? Ara mateix us faré el meu particular "memorial de greuges" contra aquesta empresa:

- Els autocars són vells i estan destrossats. Mecànicament són impresentables. Quant a la comoditat val més ni parlar-ne, estan bruts i a l'estiu s'hi asfixien de calor i a l'hivern hi fa un fred que pela. I passa que, per aquí i per allà, un veu autocars de la mateixa empresa nous, nets i amb aire condicionat en els quals sempre hi van turistes.

- Davallar la costa de Xorrigo és una aventura que ni n'Indiana Jones seria capaç de protagonitzar. A vuitanta per hora allò és un desgavell. La sensació s'assembla molt com quan, amb un seat 600 d'aquells de l'any de la pera, davalles la mateixa costa a cent per

hora.

- A dies, una de les tapadores que dona accés als baixos del vehicle es destapa misteriosament i l'autocar s'umpla de fum -diòxid de carboni mesclat amb una miqueta d'aire- i immediatament ens hem de posar a obrir finestres si no volem acabar com els jueus a Mauthausen: gasejats.

- Un diumenge, estiu de ple a Ciutat, vas a prendre l'autocar del migdia. Esperes i esperes, mentretant arriba més gent amb la mateixa intenció. Es fan les quatre -l'autocar ha de partir a les tres i mitja- i ningú no en té ni idea del que passa. Vas a la consigna i mires el cartellet: Palma-Petra, a les 3:30 n'hi ha un els dies festius". Tornes a veure si ha arribat l'autocar i aquest encara no hi és. Arriba un altre autocar i el conductor et diu que fa dos diumenges que han llevat el viatge d'aquesta hora, que hauràs d'esperar el de les set i mitja. Maleeixes l'empresa que no ha tengut la delicadesa de, ni tan sols, avisar els usuaris amb antelació.

- Un dissabte horabaixa. Vols agafar l'autocar de Manacor -de la mateixa empresa i també una mica fet pols- i resulta que hi ha molta gent que espera, molts d'ells turistes. I els responsables d'AUMASA, en lloc de posar un altre autocar, primer fan pujar els turistes i després et diuen que esperis, que ara mateix n'arribarà un altre, d'autocar. Tu esperes i, uns deu minuts després d'haver partit l'autocar, et diuen que hauràs d'esperar el de les vuit menys un quart. Et cagues en ells i els munts una escena, i ells tant tranquils.

- Un dilluns de mati. L'autocar parteix de Sant Joan gairebé ple. Arriba a Montuiri i n'hi ha uns quants -mitja dotzena, no us penseu- que no hi caben. Solució? Fer-los anar drets -pagant, naturalment- fins a Ciutat. I si caus, t'aixeques, i sinó t'aguantes.

Es per tot això, i encara més, que els d'AUMASA sembla que tenen més cara que espatlla, no tenen vergonya i juguen amb la nostra seguretat. I els que administren la cosa pública tampoc se'n salven, al cap i a la fi consenten la situació. I no només la consenten sinó que fins i tot li donen el vist i plau: gent que ha volgut fer arribar

queixes a l'Administració s'ha trobat amb una barrera burocràtica infranquejable.

Personalment, si un dia algú em demana què pens d'AUMASA, ho tenc claríssim:

- AUMASA m'has dit? AUMERDA te dic!!

Mateu Sastre

I jo em deman si AUMASA deu voler dir:
AUTocars Merdosos Associats S.A.
Autocars Unificats en la Merda Autòctona S.A.
Autocars Uniformats en la Merda Alaiena S.A.
... quin dels tres?

És culte el nostre poble?

La Conselleria d'Educació i Cultura (i ara també de Deports) del Govern Balear ens féu arribar un informe elaborat sota la seva direcció que s'inclou en una línia d'actuació entre la Conselleria i el Ministerio de Educación y Cultura i en el que es promociona el projecte d'alfabetització i Educació per Adults de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

El treball, presumiblement, ha esta fet en base a dades catastrals difícils de mesurar, que ocasionalment repeteixen xifres aproximades pel contingut que expressen. Pel que fa al treball no aporta cap referència bibliogràfica ni d'autor(s).

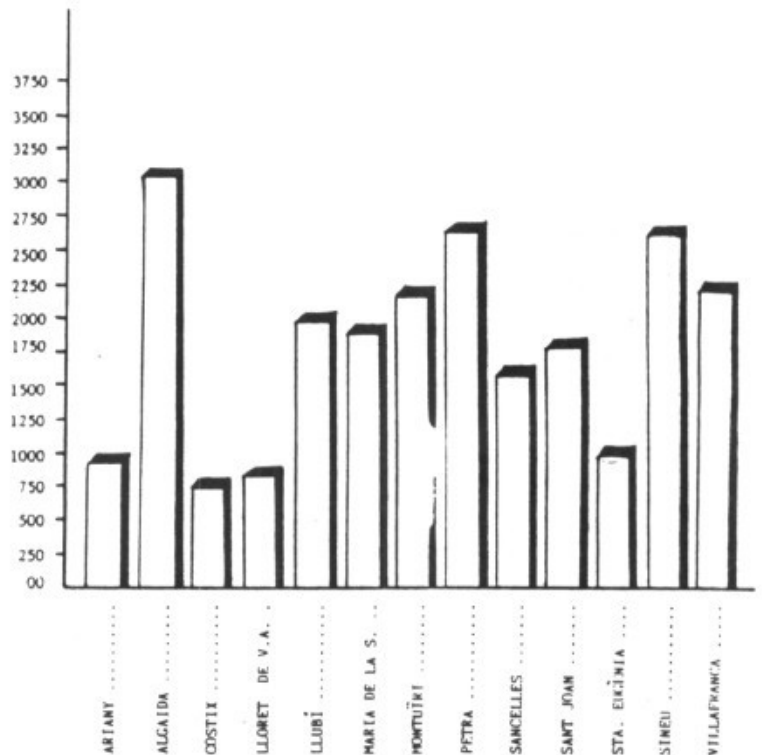
D'entrada entenem que la cojuntura cultural varia susceptiblement d'un poble a l'altre, haguent-hi una distinció clara en matèria de formes i relacions de conducta.

A l'estudi es classifica la població pel nivell cultural, en 4 grups:

- a) població analfabeta.
- b) població sense estudis.
- c) població 1er cicle (Graduat Escolar).
- d) població 2^{on} cicle (BUP i FP 2^{on}) i població 3er cicle (ETU i Universitat).

Encara que a l'informe es refereix a la Mancomunitat del Pla nosaltres centràrem el tema a Sant Joan i als pobles veïnats: Vilafranca, Petra, Sineu, Lloret i Montuïri. Abans, cal llegir quin és l'estat actual de la població a Sant Joan i als pobles veïns.

Comparació de la Població de Dret a l'Elecció
MANCOMUNITAT DEL PLA DE MALLORCA

Si desglossam els prop de 1800 habitants que té Sant Joan, observam que tenen dret a vot un poc més de 1500 persones majors d'edat, o sia, un 85 % de la població mentre que únicament un 14 % de la població té menys de 18 anys. Més clar aigua! Sant Joan és un poble vell.

Respecte al nivell cultural dels pobles, Sant Joan presenta -sempre segons l'estudi de la Conselleria- uns índexs força positius. Segons la taula, Sant Joan és el municipi amb més població del grup D, o sia, el nostre és un poble de volada, en què just sia per aparença.

De f.t, poques vegades això es reflecteix a la realitat. (Algú molt suspicax i amb ganes de diversió em recorda una frase de Valentí Puig, el qual deia, també, suspicaxment: *el PSM és un partit de mestres d'escola i llicenciats*. I, ara, em direu a que vé això? Idò que l'individu en qüestió en féu observar irònicament que el 27,6 % de la població estaria englobat, per la major part de la massa electoral del PSM, a més d'alguns homes i dones lliberals de les dretes. Cadascú que ho prengui així com vulgui!).

En una ràpida anàlisi resulta que Sant Joan representa el municipi amb més població escolaritzada dels pobles dels voltants. Malgrat tot, la realitat és més crua que no les xifres i que aquest índex no és sinònim de població culta, sinó de títol -que, a vegades val més poc-. A més, aquestes xifres poden induir a confusió, ja que als pobles veïnats, aquestes es poden interpretar d'altra manera. Si a qualcú hom ha d'exigir explicacions és a la senyora consellera d'Educació i Cultura, Mª Antònia Munar.

Miquel Company

Congressos del PSOE, PSM i UM

Durant el mes de maig s'han celebrat els congressos generals del PSOE, PSM i que han tengut lloc a l'Auditori de Palma. En síntesi s'ha de destacar que dins el PSOE han guanyat, el que diuen corrent nacionalista (?), d'on), mentre que al PSM, tot ha estat una bassa d'oli, si en cas s'han radicalitzat més en l'opció nacional, vertent dins la qual el PSM sempre ha lluitat.

A principis de juny, quan aquesta revista sia al carrer, s'haurà celebrat el 3er congrés d'UM, el partit de n'Albertí. Tot i que la ponència política d'aquest partit anuncia la definitiva presa en contacte del nacionalisme com a forma de govern, segurament hi haurà sorpreses al partit de n'Albertí.

MUNICIPI	A	B	C	D	POBLACIÓ
SANT JOAN	5,6	10,28	56,4	27,6	1808
SINEU	3,7	28,8	59,4	7,79	2617
PETRA	7,7	27,3	41,3	23,4	2643
VILAFRANCA	4,2	24,6	53,4	17,6	2180
MONTUÍRI	10,97	33,3	27,9	27,7	2168
LLORITO	7,7	35,9	38,4	25,2	816

Un sopar amb el PSOE

El marc estava triat a propòsit. Un sopar típic a base de picadeta de sopes, caragols, frit, costelles de xot, gelat mallorquí, vi, herbes dolces, etc. Tot això a Cal Dimoni i convidats pel PSOE.

Dos representants de Mel i Sucre assistiren a la *bouffée*. El motiu era el de la presentació a càrrec del PSOE d'una futura llei de Premsa Forana, local i comarcal. Acabat el sopar, els màxims representants socialistes explicaren el motiu i el perquè de la llei, la qual -i segons opinió tant des de l'Associació com també de Paco Triay- és una llei inconcreta, mancada d'un marc polític que, si bé, pot respondre a les necessitats puntuals de les revistes de Premsa Forana.

Ara, incentivats pel sopar del PSOE els altres partits s'han apressurat a manifestar, com en altres ocasions la seva col·laboració amb l'Associació de Premsa Forana.

